

Dorobek, Franciszek

Franciszek Ławruszczuk "Czarny Franek" wpisany do rejestru zasłużonych dla miasta Płocka

---

Notatki Płockie 23/4-97, 49-50

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

150-ta rocznica śmierci Goyi szczególnie uroczyste jest obchodzona w Hiszpanii. Tak np. wystawę sztychów Goyi w Bibliotece Narodowej w Madrycie otworzyła hiszpańska para królewska. Wystawy obrazów i rycin artysty, wydawnictwa popularne i naukowe, sesje i odczyty, filmy dokumentalne i fabularne świadczą, że Goya w swojej ojczyźnie jest ciągle żywy, a jego dzieło porusza serca widzów.

Obchodzony w skromniejszych warunkach „Rok Goyi” w Polsce do swych ważnych pozycji, może zaliczyć Wystawę w Muzeum Sztuki w Łodzi. Przybliżyła ona społeczeństwu polskiemu nie tylko wielkiego artystę, lecz także wybitnego szermierza walki o pokój. Wzbudziła wielkie zainteresowanie tak, że podjęto decyzję przedłużenia jej również na luty 1979 r.

FRANCISZEK DOROBEK

Franciszek Ławruszczuk „Czarny Franek” wpisany do rejestru zasłużonych dla miasta Płocka

Do tradycji już weszły spotkania w Towarzystwie Naukowym Płockim z zasłużonymi dla miasta, regionu i kraju ludźmi. Posiadają one wielorakie funkcje i jeden niezaprzeczalny walor: wiążą intelektualnie i emocjonalnie ludzi z przeszłością, dniem dzisiejszym i perspektywą rodzinnego miasta i własnej Ojczyzny. Stanowią swoiste „seminaria”, na których dochodzi do dyskusji i wymiany poglądów na tematy zdawałoby się nieraz wyczerpane i uogólnione.

W dniu 29 sierpnia 1978 roku odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Zarządu Towarzystwa Naukowego Płockiego, na którym wielostronnie dyskutowany był problem związków Polonii z krajem, ich twórczy charakter, trwałość. Zastanawiano się nad problemem źródeł i motywacji aktywnych związków Polaków żyjących poza krajem z rodzinnym miastem. Na ile te związki sycone są samymi emocjami, na ile emocjami i obowiązkiem wynikającym z patriotycznej postawy jednostek, rodzin, grup czy pokoleń.

Powodem zwołania zebrania i dyskusji była już trzecia kolejna wizyta w Towarzystwie Naukowym Franciszka Ławruszczuka, którego sylwetkę kreślono niejednokrotnie na łamach prasy polskiej, a także kwartalnika „Notatki Płockie”.

Sierpniowe posiedzenie, oprócz dyskusyjnego, posiadało jeszcze element uroczystościowy. Prezydent m. Płocka, mgr Henryk Rybak, wręczył przyznany Franciszkowi Ławruszczukowi Pamiątkowy Medal „Za zasługi dla miasta Płocka”, a sam odznaczony, jako siódmy z kolei, wpisany został do rejestru zasłużonych.

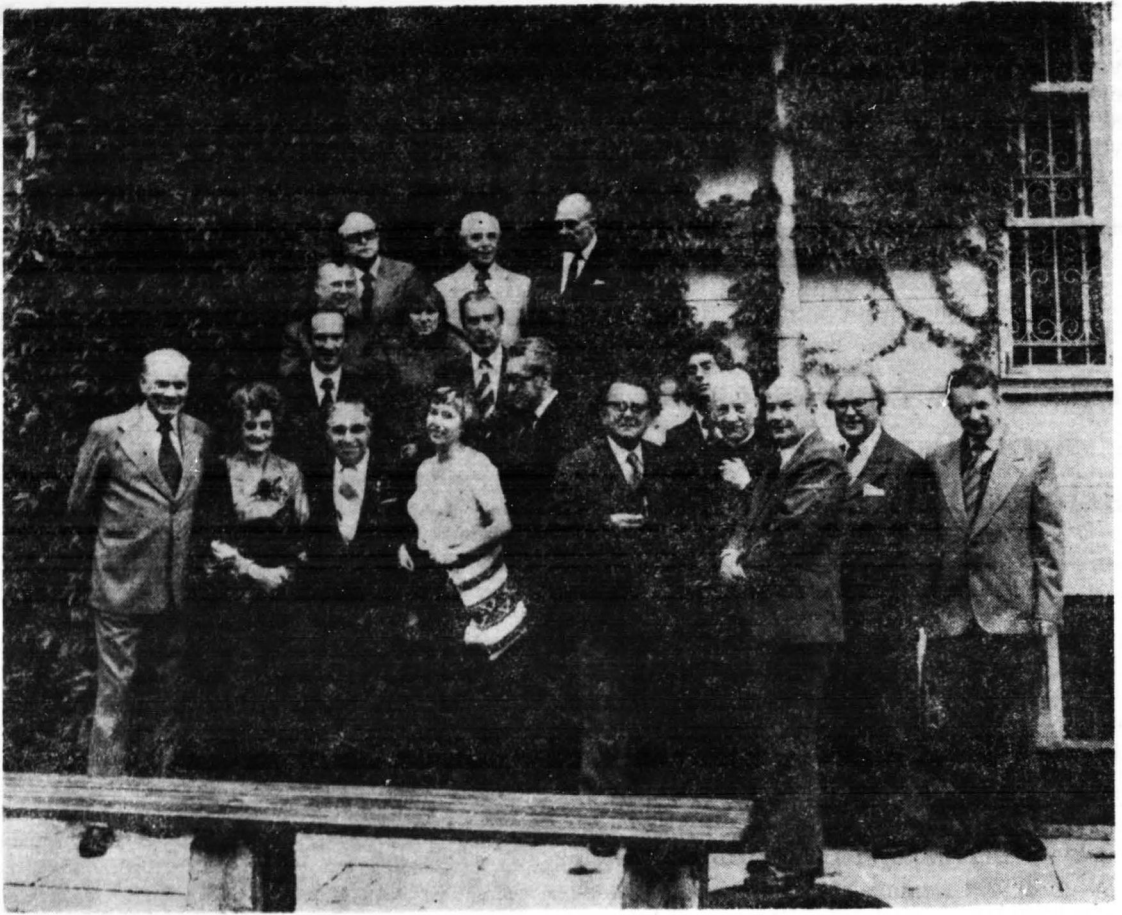
Motywacji tego jakże miłego dla obecnych faktu szukać należy w samej osobowości odznaczonego, w jego temperamentcie w pracy i walce dla Ojczyzny, mającym coś wyjątkowo sienkiewiczowskiego.

Przez 21 lat był Franciszek Ławruszczuk I Wiceprezesem Kongresu Polonii Kanadyjskiej Okręgu Montreal. Dwa lata prezesował

Instytutowi Dobroczyńnemu, który ufundował jeden z najpiękniejszych w Kanadzie Dom Starców im. Marii Skłodowskiej-Curie. Od lat trzydziestu organizuje niemal wszystkie imprezy kulturalne polskie, jak: filmy polskie, teatry, artystów polskich itp.

Był Franciszek Ławruszczuk inicjatorem budowy pomnika Mikołaja Kopernika, wystawionego z okazji 1000-lecia. Pełnił funkcję

29.VIII.1978 r., dziedziniec TNP. Uczestnicy nadzwyczajnego, o charakterze uroczystym, posiedzenia Zarządu TNP. W pierwszym rzędzie trzeci od lewej strony „Czarny Franek” — Franciszek Ławruszczuk. W trzecim rzędzie pierwszy od prawej brat Franciszka, Władysław Ławruszczuk z Wielkiej Brytanii.

przewodniczącego komisji finansowej w Głównym Komitecie Budowy.

Do owocnych i jakże pięknych dokonań na ziemi kanadyjskiej przyszedł zaprawiony w bojach kampanii wrześniowej, w walkach konspiracji i Powstania Warszawskiego. Pierś jego zdobią m. in. Krzyż Virtuti Militari, Krzyż Walecznych i Order Polonia Restituta.

Wierny pozostał rodzinemu miastu, którego sławę i wiedzę o nim krzewi w dalekiej Kanadzie. Nie szczędi osobistego grosza na cele społeczne. Podczas posiedzenia właśnie wręczył Prezesowi TNP dr. inż. J. Chojnackiemu kwotę 20 000 złotych (jest to już druga wpłata) na Dom Pracy Twórczej TNP w Cierszewie nad Skrwą.

Franciszek Ławruszczuk stanowi piękny przykład Polaka i Płoczanina, który na gościnnej ziemi kanadyjskiej, pamięta o rodzinnym kraju, o swoim mieście. Pracą zespoloną z zapalem i bezgranicznym oddaniem stawia

znaki, które zawsze mówić będą w żywicą pachnącej Kanadzie o Polsce.

Uczestnicy zebrania, a było ich wielu: cały Zarząd TNP, profesor dr Antoni Rajkiewicz, prof. dr inż. Władysław Kuczyński, mgr inż. Kazimierz Klęk — naczelny dyrektor MZRiP, mgr Marcin Kamiński — sekretarz Płockiego Towarzystwa Muzycznego, mgr Marian Radziemiński — dyrektor Wydziału Finansowego Urzędu Wojewódzkiego, ks. prałat Seweryn Wyczałkowski — dziekan płocki, brat Franciszka Ławruszczuka — Władysław Ławruszczuk — pilot z Anglii po raz pierwszy odwiedzający rodzinny Płock po 40 latach, redaktor naczelny „Tygodnika Płockiego” mgr Waław Sankowski oraz Prezydent m. Płocka — mgr Henryk Rybak i Prezes TNP dr inż. Jakub Chojnacki, w żywej, bezpośredniej dyskusji na kanwie uroczystego elementu posiedzenia — podnieśli doniosłość faktu wyróżnienia Franciszka Ławruszczuka i wręczenie mu pięknego medalu, symbolu pamięci tysiąclecia miasta o swych zasłużonych obywatelach.